

[Peter Larsen.]

stigning på henholdsvis 100 pct. og 50 pct. Derfor lyttede jeg også med interesse til den sidste ærede ordfører, der var inde på den samme tankegang. Rent umiddelbart føler jeg nemlig, at det måske ville være rigtigt at undersøge, hvorvidt der kunne være tale om at tage andre varegrupper med ind under disse afgiftsområder.

§ 2 i lovforslaget tager sigte på ved beregning af et særligt pristal at holde disse afgiftsforhøjelser uden for det lønregulerende pristal for at undgå en stigning i løn- og omkostningsniveau. Dette ligger helt på linje med, hvad vi henede ved flere lejligheder har gjort, og det kan venstre anerkende. Der er imidlertid et punkt i § 2, som jeg ikke helt forstår. Hvorfor skal man have to særpristal, et til regulering af de overenskomstmæssigt fastsatte lønninger og et andet til regulering af bestillingsmændenes lønninger? I det sidstnævnte særpristal skal endvidere udgiften til kul udgå. Jeg savner en motivering for denne opdeling og anmoder den højtærede minister om at give en sådan. Rent umiddelbart føler jeg, at det kan virke uheldigt med en forskelsbehandling, men måske har det sin naturlige årsag, som jeg nu håber at få klarlagt. Der er jo mange ting i støbeskeen i Grønland, ikke mindst med hensyn til handelen deroppe, og det er derfor af stor betydning, at disse forhold klarlægges fuldt ud. Jeg finder det derfor også rimeligt, at vi i et udvalg får lejlighed til at undersøge hele problemstillingen lidt nærmere.

Uden i øvrigt at gå mere i detaljer skal jeg med disse få bemærkninger og de forbehold, jeg har taget, på mit partis vegne udtale vor velvilje over for forslaget.

Ninn-Hansen: Bemærkningerne til lovforslaget viser tydeligt, at det har været nødvendigt at fremskaffe yderligere midler til den grønlandske landskasse. De opgaver, der har bevirket udgiftsstigningerne, er så betydningsfulde, at man ikke har kunnet lade dem ligge, og det er derfor helt forståeligt, at landsrådet på baggrund af det sidste års underskud har interesseret sig for at finde frem til nye indtægter. Den kgl. grønlandske handel har derfor også med landsrådets sanktion måttet gennemføre dels en udvidelse af eneretsordningen, dels en

forhøjelse af afgifterne. De afgifter, som skal gå til landskassen, er afgifter, som landsrådet, i hvert fald landshøvdingen, har ønsket skulle beregnes særligt til dette formål; således har jeg i hvert fald forstået det. Provenuet af den afgiftsforhøjelse, der er tale om, vil forhåbentlig være tilstrækkeligt til at bringe balance i landskassens regnskab.

Jeg kan tilslutte mig den højtærede ministers forslag om at holde disse afgifter uden for det lønregulerende pristal. Den højtærede minister har, synes jeg, givet gode argumenter herfor, og jeg vil yderligere tilføje, at jeg anser hele omkostningsspørgsmålet for at være af meget stor betydning for det grønlandske erhvervsliv. Fra forskellig side har man i den sidste tid udtrykt tvivl om, hvorvidt investeringerne var placeret på den rigtige måde i Grønland, og der har også været rejst en vis kritik af forskellige dispositioner i Grønland. Det er blevet hævdet, at der ikke er opnået tilstrækkelige resultater. Nu tror jeg, at det for hele vor Grønlandspolitik gælder, at man skal være lidt forsigtig med at efterlyse de hurtige resultater. Det, der i de sidste år er sket i Grønland, er en gennemgribende forandring af hele det grønlandske samfund. Ved en sådan revolution, som man jo næsten kan kalde det, må man være meget agtpågivende over for en forcering af udviklingen — hvis man vel at mærke ønsker, at den grønlandske befolkning skal være de mest aktive deltagere i hele denne opbygning; og det ønsker vi vel alle.

Hvis der kan være grund til mindre optimisme med hensyn til erhvervsudviklingen, tror jeg ikke, at årsagen i særlig grad ligger i manglende produktionsresultater eller forkerte investeringer. Jeg tror, det i langt højere grad ligger i det, der er begrunden for denne lovgivning: omkostningsstigninger, der rammer de grønlandske erhvervsudøvere. Jeg vil i denne forbindelse henlede opmærksomheden på den udvikling, der har været for konjunkturudlingsfondens vedkommende. Den blev, så vidt jeg husker, oprettet i 1952, og formålet var på grundlag af de enkelte års produktionsoverskud at opsamle en fond, hvorved man kunne imødegå prismæssige vanskeligheder på verdensmarkedet ved salg af grønlandske produkter, i særlig grad fisk.